

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Ifølge § 26 i lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrkelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender skal forslag til lov om indførelse af en kommunalt administreret offentlig sygesikringsordning for hele befolkningen fremsættes for folketinget i folketingsåret 1970-71.

Som det fremgår af bemærkningerne til denne bestemmelse i forslaget til ovennævnte lov (Folketingstidende 1969-70, tillæg A, sp. 2415 og flg.), må den ses på baggrund af forslag, der er fremsat i socialreformkommissionens 1. betænkning (nr. 543, 1969) og tiltrådt af et flertal af kommissionens medlemmer. Kommissionens flertal har heri foreslået, at både administrationen af en dagpengeordning og af en sygesikringsordning — der omfatter lægehjælp m. v. — henlægges til kommunale myndigheder.

Det foreliggende lovforslag omfatter en sygesikringsordning, der træder i stedet for de gældende regler om sygesikring, d. v. s. lov nr. 239 af 10. juni 1960 om den offentlige sygeforsikring med senere ændringer. Forslaget omfatter ikke dagpenge i sygdomstilfælde — som også behandles i den gældende lov om den offentlige sygeforsikring — men det er regeringens hensigt senere at fremsætte et særskilt lovforslag om en dagpengeordning, der på det lokale plan tænkes administreret af kommunerne. Det vil blive foreslået at både opgaverne vedrørende sygesikringen og dagpenge overføres til kommunerne til samme tidspunkt.

Det nu foreliggende forslag bygger på lignende synspunkter, som er anlagt af et flertal af socialreformkommissionens medlemmer. Disse synspunkter er i korthed følgende: Adgangen til ydelser i sygdomstilfælde bør automatisk stå åben for hele befolkningen. Disse ydelser bør af hensyn til samordningen med anden social og sundhedsmæssig bistand administreres af de kommunale og amtskommunale myndigheder, og det offentlige bør skaffe sig dækning for udgifterne ved sygesikringen på samme måde, som benyttes til dækning af offentlige udgifter i øvrigt.

Den vigtigste ændring, som vil være en følge af lovforslagets gennemførelse, vil være, at de anerkendte sygekasser afvikles, og at deres opgaver med administrationen af sygehjælp overføres til kommuner og amtskommuner.

Sygekasserne har gennem en meget lang periode haft stor betydning for befolkningens adgang til lægehjælp m. v. i sygdomstilfælde. Siden 1892 har sygekasserne været offentligt anerkendt, således at

kassernes virksomhed har været reguleret ved lov, ligesom de har været undergivet et offentligt tilsyn og modtaget statstilskud.

I den periode, i hvilken sygeforsikringen har været reguleret ved lovgivning, er der imidlertid i stigende grad blevet stillet andre sociale og sundhedsmæssige ydelser til befolkningens rådighed ved kommunal eller statslig foranstaltning, f. eks. en stadig mere omfattende sygehusbehandling, forebyggende helbredsundersøgelser og revalideringsmæssig bistand, og behovet for en samordning mellem disse foranstaltninger og den sygehjælp, der varetages gennem sygekasserne, har gjort sig stadig stærkere gældende.

Vanskeligheden ved en sådan samordning står bl. a. i forbindelse med, at sygekassernes ydelser kun står åbne for kassernes nydende medlemmer, men en del af de personer, der har et væsentligt behov for social og sundhedsmæssig bistand, har ikke opretholdt medlemskab som nydende medlemmer af sygekasserne og er af denne grund udelukket fra den gennem kasserne administrerede sygehjælp.

Det har endvidere givet anledning til en voksende kritik, at sygekassernes ydelser hovedsagelig finansieres ved medlemsbidrag, der principielt er af samme størrelse inden for den enkelte sygekasse uden hensyn til medlemmernes betalingsevne — dog med en mindre graduering mellem størrelsen af medlemsbidraget i medlemsgruppe A og medlemsgruppe B.

Jo mere det erkendes, at samfundet har et ansvar for de samlede sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger, jo mere synes det nærliggende, at administrationen heraf søges samlet, at ydelserne automatisk stilles til rådighed for hele befolkningen, og at udgifterne finansieres på samme måde som udgifterne ved samfundets øvrige foranstaltninger, altså gennem skatter eller afgifter, der afpasses efter den enkeltes betalingsevne. Det er disse synspunkter, der ligger til grund for flertalsforslaget om den offentlige sygesikring i socialreformkommissionens 1. betænkning, og regeringen kan tilslutte sig disse synspunkter.

Hovedprincipperne i den foreslåede sygesikringsordning er følgende:

Adgangen til den i lovforslaget omhandlede sygehjælp omfatter automatisk alle med bopæl i Danmark (bortset fra Færøerne og Grønland, der som hovedregel ikke dækkes af de foreslåede bestemmelser). Der vil altså ikke som efter den gældende lovgivning blive opretholdt noget skel svarende til